

Powrót komunikacji na Grygowej

Nowe autobusy w taborze miejskiego przewoźnika

We Lwowie idzie ku lepszemu

Numerowe rozszady

Nowe trasy i częstotliwości – zmianyw lubelskiej komunikacji miejskiej

Aktualności

Nowe trasy i częstotliwości – zmiany
w lubelskiej komunikacji miejskiej.....3

Nowe autobusy w taborze miejskiego
przewoźnika.....4

Numerowe roszady.....5

Powrót komunikacji na Grygowej.....6

Temat numeru

„Chodź z nami” czyli jak świętowaliśmy
Europejski Tydzień Zrównoważonego
Transportu.....8

Z historii komunikacji miejskiej

Z dworca do centrum – dawna linia 150.....13

„Od zaplecza”

Wiadukt na Grygowej.....16

Z kraju i ze świata

We Lwowie idzie ku lepszemu.....19

Drodzy Czytelnicy

We wrześniu świętujemy Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. To święto pieszych, rowerzystów i komunikacji miejskiej. Lublin rokrocznie włącza się w organizację działań mających na celu promocję alternatywnych form poruszania się po mieście. O tym, jak świętowaliśmy w tym roku piszemy w „Temacie numeru”.

Początek roku szkolnego to również zmiany w komunikacji miejskiej. O tym, co zmieniło się w rozkładach jazdy oraz dlaczego, przeczytacie w dziale „Aktualności”. Tam również o obsłudze komunikacyjnej ul. Grygowej w związku z zakończeniem remontu wiaduktów oraz o zakupach taboru przez MPK Lublin. Od października linia 10 zmieni się w 150, a 19 otrzyma numer 162. O numerowych roszadach także w „Aktualnościach”.

Tradycyjnie czasopismo zamyka dział „Z kraju i ze świata”, tym razem poświęcony komunikacji zbiorowej we Lwowie.

Życzymy miłej lektury

Redakcja

WYDAWCA / ADRES REDAKCJI

Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie
ul. Natęczowska 14, 20 - 701 Lublin

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Justyna Góźdź - Redaktor Naczelna
Monika Fisz, Jakub Kasperek, Michał Krawczyk,
Paweł Paszko, Rafał Tarnawski

KONTAKT

tel. (81) 466 29 43
fax. (81) 466 29 01
ztm@ztm.lublin.eu
www.ztm.lublin.eu
www.facebook.com/ZarządTransportuMiejskiegoWLublinie

Aktualności

NOWE TRASY I CZĘSTOTLIWOŚCI - ZMIANY W LUBELSKIEJ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

W związku z rezygnacją ze świadczenia usług przewozowych przez jednego z przewoźników, działających w ramach lubelskiej sieci komunikacyjnej, Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie zmuszony został do podjęcia działań zabezpieczających przewozy w ramach lubelskiej komunikacji miejskiej. Działania te polegały m.in. na zastąpieniu części zadań przewozowych realizowanych dotychczas taborem autobusowym przez trolejbusy oraz wprowadzeniu modyfikacji w trasach przejazdu wybranych linii komunikacyjnych oraz w częstotliwości ich kursowania.

Pierwsze zmiany w układzie komunikacyjnym wynikające z wycofania się przewoźnika zostały wprowadzone 5 sierpnia i obejmowały elektryfikację linii nr 10 wraz z częściową modyfikacją jej trasy w rejonie dzielnicy Węglin. Zastąpienie autobusów przegubowych obsługujących dotychczas omawianą linię trolejbusami przegubowymi pozwoliło na zmniejszenie niedoboru autobusów wielkopojemnych, który powstał na skutek rezygnacji przewoźnika. W zamian za wycofanie linii nr 10 z ul. Roztocze i części ul. Jana Pawła II do pętli Węglinek po tożsamej z linią nr 10 trasie w zastępstwie skierowana została linia nr 26. Autobusem linii nr 26 pasażerowie, podobnie jak 10, w dalszym ciągu będą mogli dojechać w rejon miasteczka akademickiego, KUL, centrum Lublina a także zyskają możliwość dojazdu w rejon szpitala i ośrodków zdrowia przy Ul. Jaczewskiego i Chodźki.

Zaprzestanie świadczenia usług przez jednego z przewoźników prywatnych z lubelskiej sieci komunikacyjnej oprócz wycofania 30 pojazdów oznacza również odejście części kierowców, co spowodowało, że optymalizacja oferty przewozowej musiała uwzględniać również liczbę dostępnych kierowców. Opracowując zmiany tras ZTM w Lublinie brał pod uwagę zapewnienie autobusów na poszczególnych odcinkach tras oraz funkcję, jaką spełnia dana linia. Dlatego też od 5 sierpnia w związku z niewielkim wykorzystaniem pojazdów w dzielnicy Kalinowszczyzna zmianie uległa trasa przejazdu trolejbusów linii 157, które zamiast na ul. Mełgiewską zostały skierowane na Felin.

Drugą ze zmian w trasach przejazdu, wprowadzoną od 2 września, było wycofanie pojazdów linii nr 54 z dzielnicy Węglin i skierowanie ich do pętli Zana ZUS. Linia nr 54 powstała jako linia szkolna, której głównym zadaniem jest dowóz dzieci z dzielnicy Szerokie do szkół w rejonie ul. Zana. Natomiast na trasie wydłużonej miała jedynie charakter wspomagający dla linii podstawowej nr 57. W zamian za linię nr 54 w dzień powszedni do miejscowości Stasin wydłużone zostały kursy linii nr 12. Poza zmianą trasy linii nr 54 od 2 września zmianie uległa częstotliwość kursowania linii nr 1, 3, 7, 11, 16, 21, 37, 44 i 70 natomiast na linii nr 30 ograniczona została liczba kurów. Pojazdy tej linii kursują tylko i wyłącznie w dzień powszedni na trasie Dworzec Główny PKP – Smugi.

Od 2 września korekcie uległa również trasa przejazdu linii nr 17 w związku z zakończeniem prac drogowych przy ul. Abramowickiej. Wraz z budową nowej pętli przy granicy miasta kursy omawianej linii kończące dotychczas swój bieg na pętli Abramowice zostały wydłużone do pętli Abramowicka Dominów. Dzięki tej zmianie mieszkańcy dzielnicy Abramowice mieszkający przy granicy miasta zyskali bezpośredni dojazd do centrum Lublina linią kursującą z podstawową częstotliwością, tj. co 15 min.

Tradycyjnie wraz z rozpoczęciem roku szkolnego ZTM w Lublinie wprowadził na wnioski pasażerów kilka zmian w porównaniu do czerwcowych rozkładów jazdy. W celu optymalizacji czasów przejazdu i poprawy punktualności kursowania wprowadzone zostały korekty czasów przejazdów pomiędzy poszczególnymi przystankami. Dodatkowo na dwóch zespołach przystankowych Instytut Agrofizyki i Zielone Wzgórze pojazdy komunikacji miejskiej będą każdorazowo się zatrzymywać gdyż te przystanki przestają być przystankami na żądanie.

Paweł Paszko

Aktualności

NOWE AUTOBUSY W TABORZE MIEJSKIEGO PRZEWOŹNIKA

Na przestrzeni ostatnich lat lubelska komunikacja miejska podlega systematycznym zmianom. Stale unowocześniany jest tabor i infrastruktura około przystankowa. Działania te są ukierunkowane na poprawę komfortu pasażerów oraz zapewnienie dostępności nowoczesnych usług szerokiemu gronu odbiorców.

Obecnie w toku są dwa postępowania przetargowe na zakup nowoczesnych i ekologicznych pojazdów – 15 sztuk trolejbusów przegubowych i 20 autobusów elektrycznych. Zakup tego typu taboru możliwy jest dzięki dofinansowaniu ze środków unijnych. Na przestrzeni ostatnich 10 lat zakupiono 123 nowe autobusy oraz 85 trolejbusów łącznie na kwotę blisko 300 mln zł.

Działania w ramach projektów unijnych wspierane są także poprzez samodzielne operacje w zakresie komunikacji miejskiej. Wymiana taboru odbywa się sukcesywnie, a na początku tego roku miejski przewoźnik. MPK Lublin zakupił od MZA Warszawa 28 sztuk 12-metrowych autobusów marki Jelcz M121 I4.

- Za jeden pojazd spółka zapłaciła 15 tys. zł brutto, cały pakiet kosztował nas 420 tys. zł (dla porównania jeden nowy 12-metrowy autobus to koszt ok. miliona zł). To atrakcyjna cena – podkreśla Weronika Opasiak, rzecznik prasowy MPK Lublin.

Autobusy zostały wyprodukowane w latach 2007-2008 i do momentu sprzedaży cały czas jeździły w Warszawie. Wszystkie są dobrze utrzymane i mało awaryjne, niskopodłogowe w I i II drzwiach i wyposażone w elektroniczne tablice. Jeden autobus może zabrać na pokład 104 pasażerów, w tym 30 na miejscach siedzących. Zastąpiły one wysłużone autobusy, np. ponad 20-letnie Jelcze i Mercedesy 405 – wyjaśnia Weronika Opasiak.

Aspekt techniczny

Autobusy marki Jelcz M121I4 Mastero wyprodukowano w latach 2007-2008. Model ten wszedł do produkcji pod koniec 2007 roku. Zmiany względem poprzednich M121 dotyczyły wyglądu zewnętrznego, wnętrza, układu napędowego i materiałów konstrukcyjnych. Autobusy mają silnik Iveco Tector NEF F4 AE 3682 o mocy 194 kW (264 KM), spełniający normę emisji spalin Euro 4. Wozy wyposażone są w 4-biegową skrzynię biegów Voith D854.5.

Zasoby MPK Lublin

Obecnie lubelskie MPK dysponuje 254 autobusami i 124 trolejbusami. Średni wiek autobusów wynosi 8 lat, natomiast trolejbusów - 5 lat.

MPK Lublin zatrudnia 724 kierowców, w tym 511 autobusowych i 213 trolejbusowych.

Monika Fisz

Autobus Jelcz M121 I4

Źródło: MPK Lublin

Aktualności

Autobus Jelcz M121 I4

Źródło: MPK Lublin

NUMEROWE ROSZADY

Od października dwie linie trolejbusowe zmienią swoją numerację. 10 stanie się 150, a 19 otrzyma numer 162. To efekt porządkowania numeracji linii komunikacji miejskiej. O nowych numerach zdecydowali pasażerowie poprzez udział w ankietach.

Zelektryfikowane linie 10 i 19 otrzymają numerację z zakresu systemu trolejbusowego czyli trzycyfrowe numery, zaczynające się od 1.

W ankiecie w sprawie zmiany numeracji linii 10 udział wzięło 737 osób. 43% ankietowanych opowiedziało się za numerem 150, 40% za pozostawieniem obecnego numeru, zaś 17% osób wskazało własne propozycje. Najczęściej padała propozycja „110”.

Z kolei w ankiecie w sprawie 19 głos oddało 369 osób. Wygrała opcja zmiany numeru linii 19 na 162, na którą zagłosowało 64% ankietowanych.

Linia nr 162 do tej pory była tzw. „linią cmentarną”. Od tego roku zostanie ona włączona do grupy „dwusetek” i otrzyma numer 202.

Justyna Gózdź

Aktualności

POWRÓT KOMUNIKACJI NA GRYGOWEJ

W sierpniu zostały oddane do użytku po przebudowie nowe wiadukty na ul. Grygowej. W miejsce starego i sypiącego się obiektu powstały w sumie 4 nowe, na których zostały wytyczone buspasy. Dodatkowo w ramach inwestycji powstał nowy odcinek traktacji trolejbusowej ciągnący się od pętli Mełgiewska WSEI przez ul. Mełgiewską, Grygowej do Pancerniaków.

Nowy odcinek traktacji poza możliwością skierowania trolejbusów w te rejony miasta stworzył alternatywną drogę z zajezdni trolejbusowej przy Ul. Grygowej. Ta oczekiwana przez wielu kierowców inwestycja spowodowała również zmiany w przebiegu tras wybranych linii komunikacyjnych.

Od 2 września w związku z zakończeniem prac drogowych na swoje podstawowe trasy powróciły linie nr 7 i 50 które ponownie kursują przez ul. Chemiczną, Rataja i Grygowej. Natomiast dla linii nr 1 i 70 trasy objazdowe na skutek wniosków pasażerów stały się trasami stałymi. Linia nr 1 w obu kierunkach przejazdu kursuje przez ul. Gospodarczą i al. Witosa, natomiast linia nr 70 przez ul. Pancerniaków i Grenadierów.

Wraz z udostępnieniem przejazdu przez omawianą ulicę na nową docelową trasę skierowana została linia nr 36, która w obu kierunkach przejazdu kursuje ul. Mełgiewską, Grygowej, Plewińskiego, Vetterów, Doświadczalną do pętli Felin. Dzięki nowemu odcinkowi traktacji trolejbusowej po raz kolejny zwiększony został obszar miasta Lublin obsługiwany przez ekologiczną komunikację trolejbusową. Nowym odcinkiem traktacji skierowane zostały trolejbusy linii nr 155, które zamiast na pętli Mełgiewska WSEI kończą swój bieg na przystanku Pancerniaków w sąsiedztwie ronda u zbiegu ul. Grygowej, Pancerniaków i Plewińskiego. Z nowego odcinka traktacji korzystają również trolejbusy linii nr 10 i 159 wyjeżdżające i zjeżdżające do zajezdni. Ww. kursy zostały ujęte w rozkładach omawianych linii, dzięki czemu w godzinach wczesno-porannych i późnowieczornych poprawie uległa dostępność komunikacyjna dla części mieszkańców dzielnicy Hajdów – Zadębie.

Oprócz zmian w trasach przejazdu po oddaniu do użytku nowej drogi przywrócony został poprzedni rozkład linii nr 45, na podstawie którego część kursów tej linii kończy ponownie swój bieg na pętli Mełgiewska WSEI oraz zlikwidowano tymczasowy przystanek dla linii nr 39 – Grygowej – osiedle 03 utworzony w celu poprawy obsługi osiedla przy ul. Grygowej.

Autobus linii nr 50 na podstawowej trasie przez ul. Grygowej

Paweł Paszko

Autor: Michał Krawczyk

Aktualności

Trolejbus linii nr 10 podczas realizacji kursu zjazdowego

Autor: Michał Krawczyk

Autobus linii nr 7 na podstawowej trasie przez ul. Grygowej

Autor: Michał Krawczyk

Trolejbus linii nr 155 na przystanku początkowym Pancerniaków 02

Autor: Michał Krawczyk

■ Temat numeru

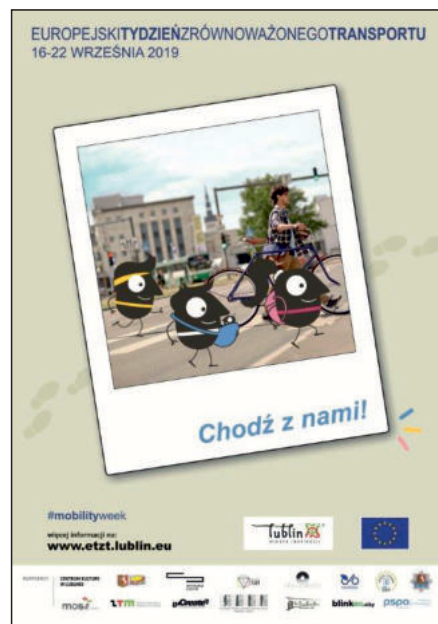
„CHODŹ Z NAMI” CZYLI JAK ŚWIĘTOWALIŚMY EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU

Dla kierowców, którzy przesiedli się do komunikacji miejskiej darmowe przejazdy, dla jeżdżących rowerem miejskim darmowa godzina, a dla zainteresowanych ekologią weekendowy festyn na jednym z pasów Krakowskiego Przedmieścia, który na ten czas został wyłączony z ruchu. W dniach 16 – 22 września w Lublinie świętowaliśmy Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu.

– Lublin jest liderem elektromobilności. Już teraz spełnia najwyższy, 25-procentowy próg udziału pojazdów zeroemisyjnych w taborze komunikacji miejskiej. Na przestrzeni 9 lat liczba pasażerów, którzy korzystają z komunikacji miejskiej, wzrosła o ponad 70%, a w ciągu ostatnich 10 lat liczba wozów w ruchu wzrosła o 52%. Lublin posiada największy system trolejbusowy w kraju. 89 trolejbusów jeździ po ponad 70 km traktacji. Większość traktacji trolejbusowej powstała w ramach projektów unijnych realizowanych w ostatnich latach. Do tego należy dodać bezpłatne przejazdy komunikacją miejską, z których korzystają uczniowie szkół podstawowych, a od 2019 roku również osoby, które ukończyły 65 rok życia. Świadomie i skutecznie budujemy w Lublinie zrównoważony transport – mówi Grzegorz Malec, Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie.

Już ponad 10 lat Lublin aktywnie włącza się w Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu.

Hasło tegorocznej edycji wydarzenia, w którym udział bierze ponad 2200 europejskich miast, brzmi „Chodź z nami!”.

Lubelskie obchody Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu zainaugurowała wspólna akcja ZTM w Lublinie i miejskiego przewoźnika MPK Lublin „Pozwól mi włączyć się do ruchu” 16 września na ulice miasta wyjechało łącznie 130 autobusów i trolejbusów wyposażonych w naklejki o treści „Pozwól mi włączyć się do ruchu”. Widnieją one na tylnej szybie pojazdów i mają przypominać innym uczestnikom ruchu drogowego, że należy umożliwić pojazdom komunikacji miejskiej wyjeżdżającym z zatoki przystankowej bezpieczne włączenie się do ruchu.

Podobnie jak w ubiegłym roku centrum wydarzeń stała się ul. Krótka, gdzie prezentowano zalety wielu niskoemisyjnych środków transportu, jakimi możemy poruszać się po mieście. Przez cały tydzień mieszkańcy mieli okazję zapoznać się z zaletami transportu publicznego, czy porozmawiać z osobami na co dzień zajmującymi się komunikacją miejską. 20 września na ul. Krótkiej stanął punkt informacyjno-konsultacyjny dla mieszkańców, promujący komunikację miejską jako alternatywny, ekologiczny środek transportu. Była to okazja do bezpośredniego spotkania z pracownikami ZTM w Lublinie i porozmawiania na temat zmian zarówno tych infrastrukturalnych jak i optymalizujących, które zachodzą w komunikacji miejskiej w ostatnim czasie. Osoby zainteresowane wyrobieniem Karty Biletu Elektronicznego miały możliwość złożenia wniosku o jej wydanie. Dla dzieci został przygotowany specjalny kącik z kolorowanymi i gramy o tematyce transportowej.

Grafika zamieszczona na pojazdach w ramach akcji

Temat numeru

Punkt ZTM w Lublinie w dniu 20 września 2019 r. przy ul. Krótkiej w ramach ETZT 2019

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Temat numeru

Ekologiczne środki transportu to także ich użytkownicy, dlatego na przestrzeni ul. Krótkiej specjaliści przybliżali najmłodszym mieszkańcom zagadnienia związane z ekologią w formie przystępnych gier. A skoro mottem edycji było chodzenie, to miejski konserwator zabytków zabierał chętnych na spacer historycznymi traktami komunikacyjnymi Krakowskiego Przedmieścia.

Ekologiczne pojazdy wykorzystywane w transporcie miejskim pojawiły się w weekend, a na dwa dni część Krakowskiego Przedmieścia stała się „żywą ulicą”. Wyłączony z ruchu został jeden pas między ul. Chopina a ul. Wieniawską (po stronie ul. Krótkiej). Odbyły się tam koncerty, gry, zabawy, spektakle. W sobotę – 22 września można było obejrzeć autobus Ekovolt, który na co dzień jeździ ulicami Lublina oraz elektryczny samochód osobowy, rower cargo, skutery i hulajnogi. Lublinianie odwiedzający „żywą ulicę” mogli obejrzeć pokazy kulinarne i pokazy mody oraz skorzystać ze strefy gastronomicznej.

Partnerzy wydarzenia przygotowali dla uczestników konsultacje fryzjerskie i kosmetyczne. Odbyły się animacje i zawody deskorolkarzy dla dzieci, a także pokaz deskorolkowy. Wystąpiły Dwa Słowa - Teatr Improv i zespół Ethnopolia. Zaproszenie do udziału w obchodach ETZT na Krakowskim Przedmieściu przyjęli także okoliczni przedsiębiorcy, którzy aktywnie włączyli się w tworzenie programu.

Zwykły przejazd na codziennej linii komunikacji miejskiej podczas ETZT zyskał nowy walor. Grupa „Bombardowanie włóczką” przygotowała własnoręcznie dekoracje z włóczki do wnętrza przegubowego trolejbusu. Ta instalacja ożywiła i ubarwiła przestrzeń publiczną związaną z komunikacją miejską. Zmieniła środek transportu w kolorowe, radosne i szalone wnętrze. „Owłóczkowany” trolejbus w dniach 16-22 września kursował zamiennie na liniach 151 i 158.

Wnętrze owłóczkowanego pojazdu

Autor: Ewa Molik

Autor: Ewa Molik

Autor: Ewa Molik

Autor: Ewa Molik

Temat numeru

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu to także doskonała okazja do edukacji przyszłych pokoleń pasażerów. 17 września w ramach organizowanej akcji dla szkół odbyły się lekcje edukacyjne w trolejbusie. Pojazd na szelkach oczekiwał na zainteresowane grupy w pobliżu Miasteczka Ruchu Drogowego MOSiR "Bystrzyca" w Lublinie. Podobnie jak w latach ubiegłych lekcje edukacyjne zawitały także do Świdnika. 18 września podczas krótkiej prelekcji uczniowie szkół poznali zasady bezpiecznego korzystania z komunikacji miejskiej, przepisy porządkowe obowiązujące podczas jazdy autobusem i trolejbusem, a także zostali przeszkoleni z obsługi biletomatu. Dodatkowo policjanci z Wydział Ruchu Drogowego KMP w Lublinie, przeprowadzili zajęcia teoretyczne i praktyczne w zakresie edukacji rowerowej, głównie bezpiecznego poruszania się rowerem po drogach. Wszyscy uczestnicy lekcji otrzymali drobne upominki, a czas umiłał Koziutek – maskotka lubelskiego MPK.

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu to także dobrze znane z poprzednich edycji darmowe przejazdy komunikacją miejską za okazaniem dowodu rejestracyjnego auta i pierwsza godzina roweru miejskiego w Dzień bez Samochodu. Obie akcje odbyły się w niedzielę, 22 września. Tego dnia na ulice miasta wyjechał także dobrze znany Lublinianom trolejbus ZIU-tek. Podczas przejażdżki członkowie Lubelskiego Towarzystwa Ekologicznej Komunikacji opowiadali o historii i rozwoju lubelskiego systemu trolejbusowego. Każdy uczestnik przejażdżki otrzymał pamiątkowy bilet.

Do tegorocznego ETZT włączyły się także: Biuro MAZ, Miejski Konserwator Zabytków oraz Stowarzyszenie Architektów RP.

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu jest inicjatywą Komisji Europejskiej mającą na celu zachęcenie mieszkańców miast do zmiany niekorzystnych dla zdrowia przyzwyczajzeń i wybrania alternatywnych, ekologicznych środków podróżowania.

Justyna Gózdź

Lekcje edukacyjne w trolejbusie

Autor: Maciej Lubaś

Temat numeru

Lekcje edukacyjne w trolejbusie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Z historii komunikacji miejskiej

Z DWORCA DO CENTRUM – DAWNA LINIA 150

Od 1 października linia 150 powróci na ulice miasta. To konsekwencja elektryfikacji linii 10 i zmiany jej numeru właśnie na 150. Kto pamięta, jakimi ulicami kursowała linia 150 dawniej? Przypominamy w poniższym tekście.

Pierwsza według numeracji linii trolejbusowych – linia 150 była niebywale ważna nie tylko dla mieszkańców Lublina, lecz także dla turystów oraz przyjezdnych. Stanowiła ona połączenie między dworcem głównym PKP i ścisłym centrum – Al. Racławickimi. Potencjał linii drzemał w jej prostocie. Trasa linii 150 mierzyła nieco ponad 9 km i łączyła trzy główne aleje – al. Kraśnicką, Al. Racławickie oraz al. Józefa Piłsudskiego z Placem Dworcowym.

Dzięki temu linią 150 pasażerowie mogli się dostać do takich miejsc jak Dworzec Gł. PKP, Targi Lublin, cmentarz przy ul. Lipowej, Ogród Saski, KUL, Liceum im. Stanisława Staszica oraz MPWiK, Szpital Wojskowy czy Szpital Wojewódzki. W końcowej wersji przebiegu trasa linii pozwalała również dotrzeć pod Arenę Lublin. Dodatkową zaletą tej linii był krótki czas dojazdu ze skrajnych dzielnic Lublina: Węglina Północnego oraz Południowego do centralnej części miasta.

Trasa przejazdu wg ulic: Węglin – al. Kraśnicka – Al. Racławickie – Lipowa – al. Piłsudskiego – Lubelskiego Lipca 80 – Stadionowa – Młyńska – Plac Dworcowy – Dworzec Gł. PKP

Trasa przejazdu wg przystanków

150 > Dworzec Gł. PKP	150 > Węglin
1. Węglin 02	1. Dworzec Gł. PKP 02
2. Rzemieślnicza 02	2. Rondo Sportowców NŻ 02
3. Zwycięska 02	3. Arena Lublin NŻ 02
4. Szpital Wojewódzki 02	4. Targi Lublin 02
5. Poczekajka 02	5. MPWiK 02
6. Wojciechowska 02	6. Lipowa – cmentarz 02
7. Nałęczowska 02	7. Ogród Saski 03
8. Rondo Krwiodawców 02	8. KUL 03
9. Spadochroniarzy 02	9. Liceum im. Staszica 01
10. Liceum im. Staszica 02	10. Rondo Krwiodawców 03
11. KUL 02	11. Nałęczowska 01
12. Ogród Saski 01	12. Wojciechowska 03
13. Lipowa – cmentarz 01	13. Poczekajka 01
14. MPWiK 01	14. Szpital Wojewódzki 01
15. Targi Lublin 01	15. Zwycięska 01
16. Arena Lublin NŻ 03	16. Rzemieślnicza 01
17. Rondo Sportowców NŻ 03	17. Węglin 01
18. Dworzec Gł. PKP 03	18. Węglin 03

Z historii komunikacji miejskiej

Zmiany w obsłudze Dworca PKP

1 marca 2016 r. nastąpiły zmiany w obsłudze komunikacyjnej Dworca PKP i linia 150 została zlikwidowana. Jako alternatywa została uruchomiona nowa linia autobusowa nr 30 na trasie: Dworzec Gł. PKP – Lubelskiego Lipca – al. Piłsudskiego – Lipowa – Al. Raławickie – al. Warszawska – Zbożowa. Nowa linia nr 30 zapewnia skomunikowanie Dworca PKP z Al. Raławickimi, w tym z przystankiem KUL oraz bezpośrednie połączenie dzielnic Sławin i Sławinek z dworcem kolejowym.

Na odcinku od pętli Węglin do al. Piłsudskiego (przystanku Targi Lublin) połączenie jest realizowane przez linię nr 151 kursującą w częstotliwości priorytetowej.

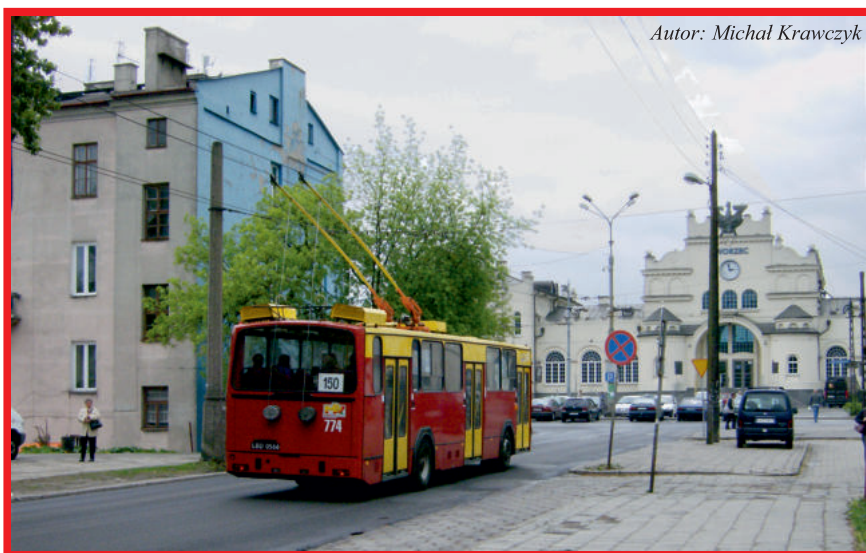
Z kolei połączenie Węglina z Dworcem PKP zostaje zachowane poprzez linię nr 161, której trasa została zmodyfikowana. Ponadto dzięki utworzeniu nowego przystanku na ul. Kunickiego (Dworzec Główny PKP - Kunickiego) dotychczasowi pasażerowie linii nr 150 w dojeździe do dworca mogą korzystać z linii nr 151.

Powrót „150” w nowej odsłonie

Od 1 października br. linia 150 powróci na ulice miasta. To konsekwencja elektryfikacji linii 10 i zmiany jej numeru właśnie na 150. Trolejbusy tej linii będą kursować po trasie: Węglin – Mełgiewska WSEI.

Jakub Kasperek

Linia nr 150 ul. Dworcowa

Autor: Michał Krawczyk

Linia nr 150 ul. Zana

Autor: Michał Krawczyk

Z historii komunikacji miejskiej

Linia nr 150 pl. Dworcowy

Autor: Michał Krawczyk

Linia nr 150 Węglin

Autor: Michał Krawczyk

„Od zaplecza”

WIADUKT NA GRYGOWEJ

19 sierpnia, po ponad 1,5 roku prac, nastąpiło otwarcie nowego wiaduktu na ul. Grygowej. Dwa tygodnie później (2 września) pojechały po nim pojazdy komunikacji miejskiej o numerach 36 i 155 oraz 10 i 159 (kursy dojazdowe i zjazdowe).

Jest to drugi obiekt łączący ul. Metalurgiczną z rejonem ul. Rataja. Pierwszy, o długości ok. 700 metrów, powstawał przez ok. 8 lat. Został ukończony pod koniec 1985 roku, a oficjalne otwarcie nastąpiło 28 grudnia. Właśnie przez nowo wybudowany wiadukt na ul. Kasprowicza (taką nazwę nosiła ulica na ówczesnych planach Lublina) przebiegała trasa przejazdu kawalkady pojazdów podczas przeprowadzki zakładu autobusowego nr 2, która miała miejsce 15 grudnia 1985 r. Wówczas 15 Jelczy pr110U przejechało z Helenowa przez centrum miasta do nowej zajezdni na Majdanie Tatarskim.

Równolegle z wiaduktem drogowo-kolejowym powstawała droga (tzw. ul. Nowomełgiewska), która stanowiła dojazd do powstających od 1975 roku Zakładów Metalurgicznych „Ursus”. Nowy układ drogowy pozwolił na skierowanie linii komunikacyjnych pod odlewnię żeliwa i zajezdni autobusową i wycofanie autobusów z ciasnej ul. Tyszwieckiej, przy której znajdowała się pętla nawrotowa.

Zmiany w trasach linii nastąpiły w styczniu i lutym 1986 r., gdy linie nr 1, 10bis, 16, 36 i 45 zostały skierowane do pętli zlokalizowanej przy odlewni, a linie nr 11 i 41 do pętli przy zajezdni. Jeszcze w tym samym roku ul. Nowomełgiewska otrzymała nazwę Metalurgicznej, a odcinek ul. Kasprowicza–Antoniny Grygowej.

Stary wiadukt na ul. Grygowej nigdy nie był remontowany, z czasem jego stan techniczny się pogarszał. Początkowo wprowadzono ograniczenia tonażowe, przez co nie mogły po nim jeździć m.in. autobusy przegubowe. Gdy to nie pomogło, 1 lipca 2012 r. zostały wprowadzone kolejne obostrzenia – dozwolony przejazd tylko dla komunikacji miejskiej (bez ograniczeń tonażowych) i samochodów osobowych. Ruch odbywał się wyłącznie od ul. Metalurgicznej w stronę ul. Pancerniaków. Spowodowało to konieczność zmian tras linii komunikacyjnych nr 11 i 36 poprzez skierowanie ich w kierunku al. Andersa przez Al. Witosa i ul. Gospodarczą.

Ostateczne zamknięcie wiaduktu i początek jego rozbiórki nastąpiły 8 grudnia 2017 r. Linie kursujące ul. Grygowej i ul. Rataja, tj. 1, 7, 36, 50 i 70 zostały skierowane na objazdy a linię zjazdową nr 909 zawieszono.

Anna Zalewska, Michał Krawczyk

Trolejbus Ursus T70116 na linii nr 159 na nowym wiadukcie

Autor: Michał Krawczyk

■ „Od zaplecza”

Jelcz M11 w czasie, gdy na wiadukcie obowiązywał jeszcze ruch dwukierunkowy

Autor: Michał Krawczyk

Jelcz 120M/3 ostatniego dnia przed zamknięciem wiaduktu z widokiem w stronę ul. Pancerniaków

Autor: Michał Krawczyk

„Od zaplecza”

Autosan Sancity 9LE z widokiem na budowę nowego wiaduktu

Autor: Michał Krawczyk

Mercedes Citaro G na jednokierunkowym wiadukcie

Autor: Michał Krawczyk

Solaris Trollino 12 na jednokierunkowym wiadukcie, przejazd bez sieci trakcyjnej

Autor: Michał Krawczyk

■ Z kraju i ze świata

WE LWOWIE IDZIE KU LEPSZEMU

Lwów jest jednym z niewielu miast, w których jednocześnie można spotkać trzy rodzaje transportu miejskiego – autobusy (tutaj również tzw. marszrutki), trolejbusy i tramwaje. Miasto liczy ok. 730 tys. mieszkańców i jest siódmym pod tym względem na Ukrainie.

Liczba linii autobusowych wynosi 21, trolejbusowych 8, tramwajowych 8. Oprócz nich istnieją 32 linie minibusowe (tzw. marszrutki).

Odwiecznym utrudnieniem dla korzystających z lwowskiej komunikacji, pomijając różne taryfy obowiązujące w transporcie autobusowym i elektrycznym, było dublowanie się zakresów numeracji linii autobusów, trolejbusów i tramwajów. Można było zatem spotkać trzy linie numer 1, trzy linie numer 2, trzy linie numer 3 itd. Linie trolejbusowe i tramwajowe zasadniczo nie pokrywają się między sobą. Gorzej z tymi autobusowymi.

Przed wakacjami komunalny lwowski przewoźnik trolejbusowy i tramwajowy – firma Lvivelektrotrans - opublikował zestawienie linii trolejbusowych i tramwajowych, prezentujące zakres pokrywania się tras i numerów z liniami autobusowymi.

Nie tylko istnieją po dwie linie o tych samych numerach, można je nawet spotkać na jednym przystanku.

Dla nieznających nowej topografii Lwowa, ulice te kiedyś nazywały się inaczej. Ulica Gródecka była ulicą Kazimierzowską, ulica Szuchewycza była ulicą Kubali, ulica Czerniowiecka była aleją Focha, a ulica Franki była aleją Piłsudskiego.

Jak wynika z tabeli, łącznie na 39 przystankach można spotkać jednocześnie autobus i tramwaj lub autobus i trolejbus o takim samym numerze.

To nie wszystko. We Lwowie funkcjonuje również siedem linii autobusowych nocnych. Linie te oznaczone są numerami od 1N do 7N i zasadniczo nawiązują do tras dziennych linii autobusowych o numerach od 1 do 7, lecz pokrywają się z nimi tylko częściowo.

Takie zasady numeracji funkcjonowały przez kilkadziesiąt lat, lecz w końcu coś drgnęło. W bieżącym roku ustalono, że docelowo będą występowały osobne przedziały dla linii tramwajowych (od 1 do 19), trolejbusowych (od 20 do 39) i autobusowych (od 40 do 99). Jak podano, zmiana numerów linii autobusowych planowana jest do wdrożenia „w przyszłości”.

Zestawienie linii trolejbusowych i tramwajowych, prezentujące zakres pokrywania się tras i numerów z liniami autobusowymi

Lp.	Linia trolejbusowa lub tramwajowa	Linia autobusowa o takim samym numerze	Wspólny odcinek trasy	Liczba wspólnych przystanków
1	Tramwaj nr 3	3	ul. Franki (przystanek „ul. Szuchewycza”)	1
2	Tramwaj nr 6	6	Ul. Gródecka (od ul. Benedyktowicza do pl. Riazni)	6
3	Tramwaj nr 7	7	Ul. Gródecka (od ul. Benedyktowicza do pl. Riazni)	5
4	Tramwaj nr 9	9	ul. Doroszenki (w kierunku ul. Bandery)	1
5	Tramwaj nr 10	10	ul. Czerniowiecka, pl. Dworcowy	3
6	Trolejbus nr 2	2	ul. Antonowicza, ul. Bohaterów UPA	6
7	Trolejbus nr 3	3	ul. Stryjska	9
8	Trolejbus nr 10	10	ul. Kulparkowska w kierunku centrum	2
9	Trolejbus nr 24	24	ulica Zielona w kierunku centrum	6

■ Z kraju i ze świata

Od 1 lipca 2019 r. zmieniono numerację linii trolejbusowych w taki sposób, żeby nie pokrywały się z tramwajowymi: z 1 na 21, 2 na 22, 3 na 23, 5 na 25, 7 na 27, 9 na 29, 10 na 30, 11 na 31, 12 na 32 i 13 na 33. Bez zmian pozostał trolejbusowy numer 24, jako jedyny zawierający się już w nowym przedziale.

Póki co, zmiana wyszła połowicznie. O ile numery trolejbusów i tramwajów aktualnie już się nie pokrywają, to nowe numery trolejbusów całkowicie zdublowały się z liniami autobusowymi (nr 31) i marszrutkowymi (nr 22, 23, 24, 27, 32, 33). Zwłaszcza odróżnienie transportu elektrycznego od autobusowego jest istotne dla mieszkańców Lwowa. Jednorazowy przejazd trolejbusem i tramwajem kosztuje 5 hrywien, natomiast autobusem 10 hrywien (według obecnego kursu walut 1 hrywna to 16 groszy). Wspólny bilet okresowy można zakupić na tramwaje i trolejbusy. W autobusach obowiązują tylko bilety jednorazowe kupione u kierowcy.

Powody zmiany numeracji tłumaczone są następująco:

- kolorystyka pojazdów (autobusów, trolejbusów i tramwajów) jest ujednolicona, zatem zdarza, że pasażerom trudno jest rozpoznać, czy na przystanek podjeżdża autobus czy trolejbus (dla przykładu linii nr 9),
- miasto nabywa autonomiczne trolejbusy, które będą mogły pojawić się na trasach autobusów, co również utrudni ich odróżnienie,

- w przyszłości będzie wprowadzony bilet elektroniczny, z którego będzie można korzystać w całej sieci linii, a nie tylko z określonego rodzaju transportu lub przewoźnika,
- w razie potrzeby (np. podczas remontu ulicy) tramwaje lub trolejbusy będą mogły być zastąpione autobusami o tym samym numerze, bez wprowadzania w błąd pasażerów.

Spośród innych nowości należy odnotować malejącą ilość marszrutek na ulicach Lwowa. W latach 2016-2018 zakupiono imponującą liczbę fabrycznie nowych autobusów standardowej wielkości 12 m. Były to autobusy MAZ 203 (100 szt.) oraz Elektron A18501 (116 szt.). Autobusy całkowicie zastąpiły marszrutki na wielu miejskich liniach. Zasady korzystania z autobusów pozostały jednak bez zmian, wsiadanie odbywa się wyłącznie przodem, następnie trzeba kupić bilet u kierowcy. W celu zmniejszenia liczby jadących na gapę, kierowca otwiera pozostałe drzwi w autobusie, kiedy już wszyscy zdążą wejść pierwszymi drzwiami. Bilety okresowe można kupić nawet przez Internet, lecz tylko na trolejbusy i tramwaje. Na autobus bilet kupuje się wyłącznie u kierowcy.

Kolejną nowością jest zamówienie przez Lwivelectrotrans 50 sztuk nowych trolejbusów marki Electron, które aktualnie są produkowane we lwowskiej fabryce.

Takie rzeczy „tylko we Lwowie”.

Rafał Tarnawski

Autobusy Electron A18501 z 2017 r. na ul. Zielonej na linii nr 46

Autor: Rafał Tarnawski

■ Z kraju i ze świata

Najnowsze autobusy we Lwowie Electron A18501 i MAZ-203.069 dostarczone pod koniec 2018 r. na Placu Bernardyńskim na liniach 5A i 46

Autor: Rafał Tarnawski

Trolejbus Electron T19102 nr 123 przejeżdża przez skrzyżowanie ulic Antonowicza i Bandery

Autor: Rafał Tarnawski

■ Z kraju i ze świata

Skoda 14Tr11/6 z 1990 r. nr 583 na ul. Stryjskiej w okolicy międzynarodowego dworca autobusowego

Autor: Rafał Tarnawski

LAZ E183D1 z 2007 r. na linii nr 24 i MAZ 203.069 z 2018 r. na linii nr 40 wyjeżdżają z pętli przy dworcu autobusowym na ul. Stryjskiej

Autor: Rafał Tarnawski

A yellow and green tram, numbered 1136, is traveling on a street in Krakow. The tram has a green roof and yellow body with green and blue decorative lines. It is carrying several passengers. In the background, there is a large, white, multi-story building with many windows, a black metal fence, and a stone wall with graffiti. There are also green trees and a blue sky with some clouds. The text "Autor: Rafał Tarnawski" is visible in the top right corner.

www.ztm.lublin.eu
www.facebook.com/ZaradTransportuMiejskiegoWLublinie

